

Til
Klima- og miljødepartementet

Porsgrunn 16.10.2018

Høringssvar – deponi for farlig avfall i Brevik

1. Dette er en av Norges viktigste miljøsaker i dette århundre med tanke på type farlig avfall. Det er da svært skremmende at det i rapporten «**Sammenstilling av rapporter og Miljødirektoratets vurderinger**» står følgende:
 - a. «bare rammer for en overordnet undersøkelse»
 - b. «ikke rom for prøvetaking eller målinger»
2. Fra rapporten «**Svar på oppdrag- utredning lokaliteter for deponi for farlig avfall**» utarbeidet av Miljødirektoratet: «*Uorganisk farlig avfall deponeres i dag i hovedsak ved NOAH Langøya, og dette deponiet vil være fullt og bli avsluttet rundt 2022.*»

NOAH Langøya har utslippstillatelse til 2026 og vi forventer at KMD setter begrensninger i mottaksmengden, dersom det behøves, slik at tidsnød ikke hindrer en grundig og balansert behandling av en så viktig sak.

Det finnes mye fakta om sprekkdannelser i kalkfjell, oversikt over geografiske forkastninger, lagring av farlig avfall i gruver, EUs rammedirektiv: ang. gjenvinning og resirkulering, lekkasjer i anbefalt sted (gruvene i Brevik) etc.

Jeg har følgende innspill i forbindelse i sakens anledning:

Grenland har tidligere hatt et SVÆRT negativt miljøstempel pga tidligere industriers synder. Grenland, med sine over 100.000 innbyggere var kjent i hele Norge som et gifthøl. Dette er nå i ferd med å endre seg etter ti år med opprydding og noen milliarder kroner for å rette opp i tidligere miljøsynder.

Det har vært utslipp av tungmetaller, kvikksølv, dioksiner mm og nå skal det samme skje en gang til? Det er INGEN som råder over kloden Jorda. Den er lunefull og uberegnelig med sine forkastninger og medfølgende jordskjelv. Med uvær med hensyn på nedbør og vind. Selv om det ikke er årlige hendelser så har vi 10, 100, 200 års hendelser som må hensyntas når et deponi for farlig avfall skal plasseres i gruver langt under jorda. Det er faktisk ikke slik at det lagres i gruvene og dermed er borte.

Dagens NOAHs anlegg på Langøya utenfor Holmestrand kan på sikt vise seg å bli en av Norges, kanskje Europas og Verdens verste miljøkatastrofer ved siden av Fukushima, Japan og Tianjin, Kina. I Japan var det et «uventet» jordskjelv. Dette kan også skje i forkastningene som ligger i og rundt Brevik. Det var et jordskjelv i Telemark 29-30. april 2015 målt til 3.72 på Richters skala. Så man KAN IKKE se bort fra denne problemstillingen. I Kina var det en ulykke som ga følgeulykker og som medførte store branner og ikke målbare utslipp av farlige gasser og gifter. Jeg antar at det er derfor **Storulykkeforskriften** har kommet.

De endelige konsekvensene av disse to nevnte ulykkene kommer nok aldri frem. Det vil bli svært vanskelig å «bevise» årsak til sykdom, spedbarnsdødelighet og forkrøpling o.l.
Fra Nrk.no: Døden ligger i luften, Den er der, men du kan ikke se den. Du kan ikke lukte den. Ikke kjenne den. Den kommer med vinden, og alle har flyktet vekk.

Når man ser på dagens NOAH anlegg på Langøya så har man bare ett ønske: Håper det IKKE skjer noe uforutsett fra moder jord her. Her finnes det liten sikkerhetsmargin med tanke på terror, menneskelig feil og tilfeldige hendelser.

I COWI rapporten pkt. 8.5 side 36 står det referert til «*tørre gruver og lite innlekkasjer*». Det pumpes ut 700.000m³ vann årlig. Er dette tørre gruver og lite innlekkasje?

Fra rapporten «Svar på oppdrag- utredning lokaliteter for deponi for farlig avfall» utarbeidet av Miljødirektoratet står det «Det er generelt ønskelig å redusere avfallsmengdene som oppstår i samfunnet både ut fra miljømessige og samfunnsøkonomiske grunner, og det finnes mange eksempler på at farlig avfall blir utnyttet som en ressurs. Det er likevel enkelte avfallstyper eller stoffer i avfallet som ikke egner seg for materialutnyttelse, og hvor det sentrale er at avfallet blir behandlet trygt. Vi legger til grunn at selv ved økt utnyttning eller alternativ behandling av en del avfallstyper må vi i framtiden fortsatt ha en deponiløsning for uorganisk farlig avfall.»

I EUs rammedirektiv er det klare krav og forutsetning for fremtidig behandling og resirkulering av avfall.

Det finnes i dag teknologier som kan utvinne mer enn det som gjøres hos f.eks. NOAH Langøya i dag og vi forventer at KMD tar norsk ansvar og er ledende på gjenvinning på ulike arenaer.

Mer enn 600 millioner euro tilføres EUs forskningsprogram Horisont 2020 og temaet «Industri 2020 i en sirkulær økonomi». Dette viser at fremtiden er gjenvinning og ikke stapp det ned i et hull og tro at du kan glemme det.

Jeg mener med bakgrunn av dette innspillet at jeg har kommet med viktige argumenter som taler for at Brevik tas ut av listen til et nytt norsk deponi for farlig avfall og at Miljøverndepartementet går videre med noen av de andre geografiske plasseringene. Basert på en helhetsvurdering så er det minst to andre lokaliseringer som etter vår mening, basert på materiale fra Norconsults rapport, har bedre forutsetninger til å være den nye lokasjonen for deponering av farlig avfall og som er basert på de viktige miljøhensyn som bør veie mest av alt.

Henning Yven
Bystyremedlem

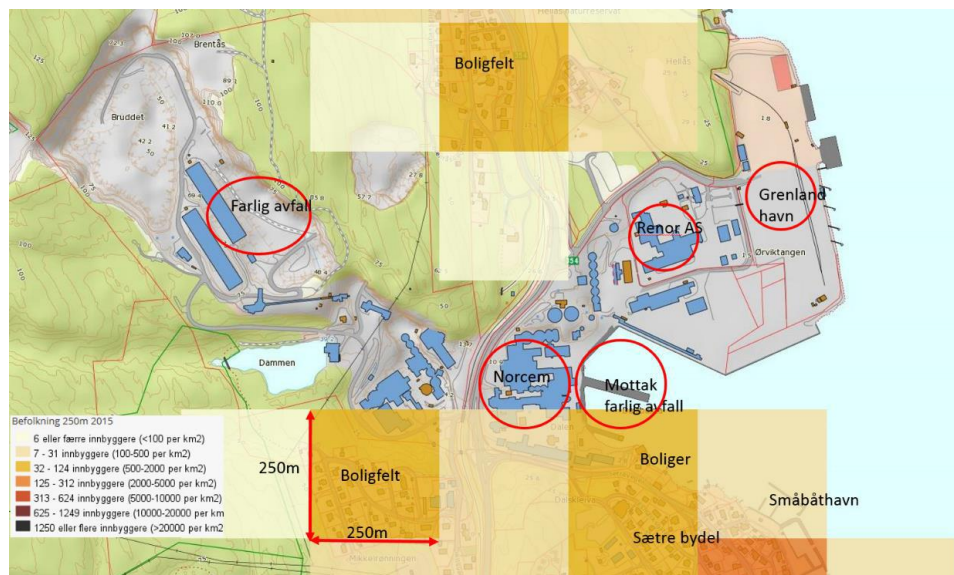
Tlf: 920 98 100
E-post: henning.yven@politiker.porsgrunn.no

Til
Klima- og miljødepartementet

Porsgrunn 16.10.2018

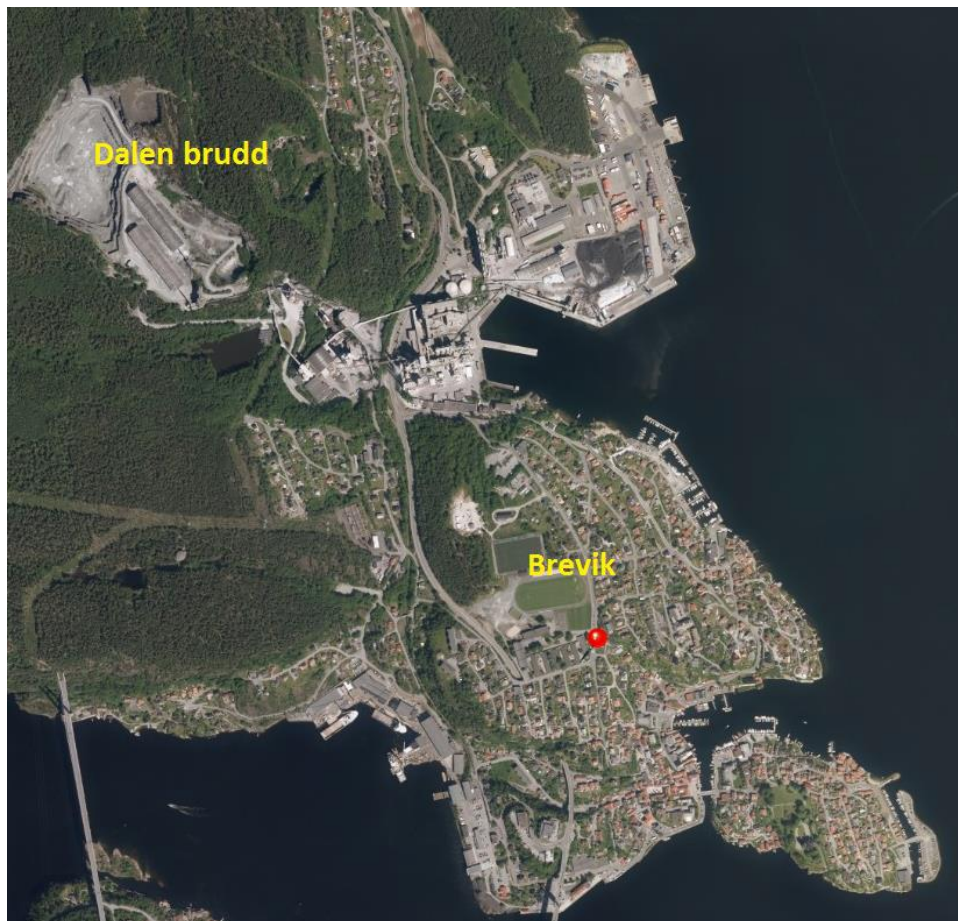
Høringssvar – deponi for farlig avfall i Brevik

1. Sikkerhet: Storulykkesbedrifter:

Allerede Storulykkes bedrifter: Norcem, Renor og Grenland Havn (ISPS havn). 3 stk.
Hva med trehusbebyggelsen i Brevik (ref. brannen i Lærdal)

Nye storulykkesobjekter ved et deponi:
Kaia (Mottak farlig avfall) og gruvene med eksplosjonsfare.
Dvs 6 (seks) innen en radius på 2-300 meter

Seks storulykkesobjekter KAN IKKE tillates i et tettbefolket område som Brevik. Med dette ene punkt som bakgrunn mener jeg at Brevik gruver er uegnet som deponilokasjon.

2. Nettet kommunestyre har behandlet sak om deponi i deres kommune og de var positive.

Raudsand i Nettet kommune har et volum på ca 20 mill.m³, dvs mer enn Brevik. Breviks 18mill. m³ volum, men ihht Norconsults rapport har Raudsand større volum og de har samtidig støtte i kommunestyret.

Med dette ene punkt som bakgrunn mener vi at de strenge kravene for en statlig planprosess ikke kan brukes som argument og jeg forventer derfor at Brevik gruver fjernes som aktuell deponilokasjon.

Her har jeg presisert 2 viktige momenter som hver for seg burde tilsi at Brevik strykes som et alternativ til deponi for farlig avfall. Jeg blir derfor MEGET overrasket dersom KMD vil fortsette dette sporet. I så fall er det svært betenkelig.

Henning Yven
Bystyremedlem

Tlf: 920 98 100
E-post: henning.yven@politiker.porsgrunn.no

Til
Klima- og miljødepartementet

Porsgrunn 16.10.2018

Høringssvar – deponi for farlig avfall i Brevik

Dette er en av Norges viktigste miljøraker i dette århundre med tanke på type farlig avfall. Det er da svært skremmende at det i rapporten «**Sammenstilling av rapporter og Miljødirektoratets vurderinger**» står følgende:

- a. «bare rammer for en overordnet undersøkelse»
- b. «ikke rom for prøvetaking eller målinger»

Det finnes imidlertid mye fakta om sprekkdannelser i kalkfjell, oversikt over geografiske forkastninger, lagring av farlig avfall i gruver, EUs rammedirektiv: ang. gjenvinning og resirkulering, lekkasjer i anbefalt sted i gruvene i Brevik etc.

NOAH Langøya har utslippstillatelse til 2026 og vi forventer at KMD setter begrensninger i mottaksmengden, dersom det behøves, slik at tidsnød ikke hindrer en grundig og balansert behandling av en så viktig sak.

Jeg har følgende innspill i forbindelse med deponering av avfall i Brevik

Fra rapporten «**NGU rapport 2015-055**» utarbeidet av Norges geologiske undersøkelse står det:

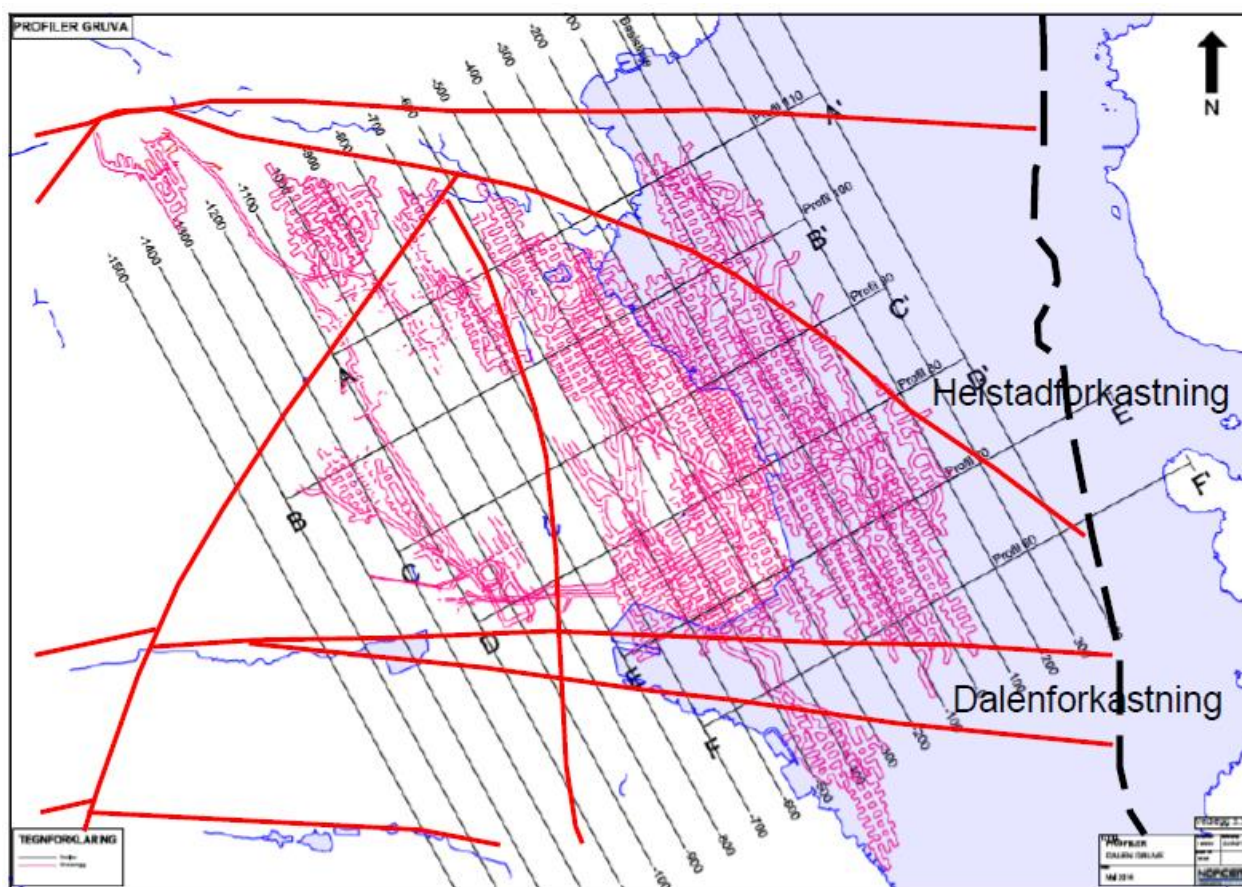
De viktigste geologiske forhold i NGUs vurdering av en lokalitets egnethet for etablering av et permanent deponi for uorganisk farlig avfall er:

1. ☐ Vertsbergart med gode kjemiske og fysiske egenskaper. Plassering av det basiske avfallet bør ligge i homogene syre-nøytraliserende bergarter med god styrke, lav hydraulisk konduktivitet og uten betydelig innhold av sulfider. Bergartene i og rundt et deponi bør ha så liten som mulig oppsprekking og større forkastninger bør helst være fraværende. Bergartens evne til selvtetting av mindre sprekker er også en gunstig egenskap.
2. ☐ Ingen hydraulisk gradient gjennom og i nærheten av deponiet. Plassering av avfallet må ligge i massivt fjell godt under havnivå (≥ 5 m) der dybden under havnivå må vurderes med hensyn til raten for lokal landheving. Området over og rundt deponiet bør ha en forholdsvis flat topografi og ikke føre til en betydelig grunnvannsgradient mot dypet.
3. ☐ Deponiet må ikke være påvirket av dypforvitring eller av store forkastninger som er utsatt for neotektonisk stress. Plassering av deponiet må vurderes med hensyn til jordskjelvisiko og landheving (strekkspenninger) som kan medføre åpning av sprekker til grunnvann. Rystelsene fra jordskjelv er mindre på dypet sammenlignet med rystelsene på eller nær jordens overflate.
4. ☐ Plassering av et permanent deponi må vurderes opp mot forholdet mellom landheving og økning av havnivå som følge av forventet klimaendring. Et deponi under dagens havnivå må ikke ende opp over havnivå for å unngå påvirkning av grunnvannet

Kommentar til pkt. 1: Kalkfjellet i Brevik har både sprekker og forkastninger. Se bilde 1.
Kommentar til pkt. 2: Oppfylling av gruvene med vann over tid vil måtte medføre lekkasjer til grunnvannet.

Kommentar til pkt. 3: Det er flere forkastninger i og rundt området tenkt for deponi. Det var jordskjelv i Telemark i april 2015. Selv om det bare var på 3.72 på Richters skala så vet vi ikke hva som kan komme. Området har også landheving. Fra rapporten: *Samlet sett forventes det at jordskjelv med styrke på omtrent M 6,0 eller større inntreffer ca hvert 100 år i Norge og omkringliggende områder. og Ut over de regionale variasjoner som ses i det seismiske sonekartet, kan det være lokale forhold som har betydning for risikoen ved jordskjelv. Det har betydning om det finnes forkastninger i umiddelbar nærhet til de gruver og dagbrudd som vurderes for deponi. Forkastninger kan, selv om de ikke viser tegn på aktivitet i nyere tid, utgjøre svakhetssoner i undergrunnen som kan reaktiveres ved nye jordskjelv. Dette gjelder især for lokaliteter på Vestlandet og i Osloriften.*

Bilde 1: Forkastninger

5.1.1. Dalen

Generelt

Dalen kalksteingruve ligger i Brevik ved Eidangerfjorden i Porsgrunn kommune i Telemark. Norcem AS eier og driver gruen og en sementfabrikk på et industriområde som ligger ved fjorden med direkte adgang til vei, jernbane og dypvannskai

Det er IKKE klarlagt at det er Norcem som eier disse gruvene. Eierskapet er gruvene er under utredning og slik det ser ut til blir eierforholdene svært kompliserte med mange eiere som ikke ønsker deponiet.

Fra rapporten «NGU rapport 2015-055» utarbeidet av Norges geologiske undersøkelse står det videre:

1.2. Kriterier og lokaliteter

Miljødirektoratet har satt følgende kriterier for mulige lokaliteter for nytt deponi for uorganisk farlig avfall:

1. ☐ Lokaliteten bør ligge ved kysten mellom svenskegrensen og Nord-Trøndelag.
2. ☐ Bare utredning av lokaliteter som allerede er gravd ut.
3. ☐ Eventuell pågående virksomhet på lokaliteten må være avviklet senest 2020, helst innen 2018.
4. ☐ Lokaliteten må være relativt nær en havn som kan ta imot middels store lastebåter, eller ha mulighet for å anlegge en slik havn.
5. ☐ Lokaliteten bør ha et oppfyllingsvolum som kan romme minst 20 års drift, ideelt skulle det tilsi en størrelsesorden på 10 mill. m³, men noen mindre lokaliteter bør også vurderes fordi det er svært få lokaliteter med så stort volum. Det siste anses som relevant også ut fra at det er ukjent om dagens volumer av farlig avfall til deponi vil fortsette.
6. ☐ Deponiarealet på lokaliteten bør aller helst ligge under grunnvannstand og bestå av bergarter med begrenset sprekkdannelse og vanninntrengning.
7. ☐ Det forutsettes at avfall skal stabiliseres før deponering.

Kommentar til pkt. 2: Forutsetninger for å følge EUs direktiver i forbindelse med tetning har best funksjon når det gjøres sammen med utsprenngning. I Brevik er det umulig å følge disse direktivene på dette punktet.

Kommentar til pkt. 6: Kalkfjell har sprekkdannelser og har vanninntrengning. I Brevik pumpes det ut ca 700.000 m³ i året.

og videre:

2.1 Kriterier

NRPA sier at et deponi for farlig avfall som også skal kunne ta imot NORM-avfall bør:

1. Kunne ta imot syredannende bergarter som alunskifer og beslektete svartskifre.
2. Kunne ta imot mindre mengder med avfall slik som støv fra sveisestaver, vannfiltre og isolasjon som kan defineres som radioaktivt avfall, og som også inneholder enkelte naturlig forekommende radioaktive stoffer slik som kun thorium-232 uten andre henfallsprodukt.
3. Kunne ta imot større volum av NORM og avfall med kun enkelte naturlig forekommende radioaktive stoffer slik som bly-210 eller polonium-210 med aktivitetsnivå over deponiplikt.
4. Kunne ta imot noe avfall fra offshore, deriblant separatorslam og avleiringer.
5. Ta hensyn til radonproblematikk. Deponering av NORM i gruver kan medføre høye konsentrasjoner av radon i gruvegangene. Dette kan løses ved tilstrekkelig ventilering. Det må forventes høye nivåer av radon ved utgang av en grube som benyttes til deponering av NORM og det må tas hensyn til at det kan bli økt radonproblematikk i bygninger i nærheten.
6. Deponi ved overflaten må ta hensyn til at radioaktivt avfall må ha tilstrekkelig tildekking til at strålingen fra avfallet blir tilstrekkelig skjermet.

2.2 Vurdering

Trygg permanent deponering av NORM-avfall krever

- A. stabilisering av avfallet med hensyn til utlekking,*
- B. beskyttelse mot radioaktiv stråling fra det deponerte faste avfallet*
- C. beskyttelse mot eksponering for radon-gass fra avfall som inneholder uran og thorium.*

Når det gjelder radioaktiv stråling tar jeg det som en selvfølge at dere hensyntar internasjonale retningslinjer. NGU rapporten har mye om temaet. Nå er det ikke avklart om Brevik skal ha denne typen avfall eller ikke, så her er det derfor føre-var-prinsippet som gjelder.

Fra rapporten – som en spesifisering av overnevnte pkt A.

A – Stabilisering av avfallet med hensyn til utlekking omfatter både kjemisk stabilisering av avfallet og fysisk beskyttelse av avfallet mot kontakt med vann, spesielt bevegende/strømmende vann.

Med innlekkasje på 700.000 m³ i året som må pumpes ut igjen og planer for oppfylling av gruvene med vann over tid så mener jeg at radioaktivt materiale ALDRI kan tillates ved et eventuelt deponi i Brevik. Er planen der for denne type avfall allerede, så mener vi at Brevik MÅ utelukkes basert på overnevnte.

og videre fra NGU rapporten:

3.1 Hydrogeologi og geokjemi

Hydrogeologi

I EUs Rådsdirektiv for deponering av avfall (EUs deponidirektiv) stilles det meget strenge krav til tetting av deponiet for å forhindre forurensningen av sedimenter og grunnvann fra utlekking fra deponiet. Det stilles blant annet krav om dobbelt sikring med både bunn- og sidemembran og en naturlig geologisk barriere.

Som nevnt tidligere er dette umulig å få til i de eksisterende gruvene i Brevik.

4.3.1 Lokalteter aktuelle nå

Dalen

Mindre gunstige aspekter:

- ☐ *Lokalisering i den seismisk aktive Osloriften og frekvensen av forkastninger i, og i nærheten av, gruen.*
- ☐ *Omfattende gruvevirksomhet med mange åpninger mot dagen krever omfattende tetting mot infiltrasjon av overflatevann.*
- ☐ *Avgassing fra avfallet under deponering kan bli potensielt utfordrende i denne dype og komplekse gruen, særlig hvis avfallet har en mer kompleks sammensetning (for eksempel innblanding av NORM-avfall).*
- ☐ *Sannsynlighet for dypforvitring over Dalen grue må avklares nærmere.*

NGUs henvisning til mindre gunstige aspekter mener jeg er viktige argumenter for å ta Brevik ut av loopen til nytt deponi. Dette er avfall som har like mye «farlighet» i seg om 100 og 1000 år. Det har vært ras i gruvene og det er flere forkastninger, og med landheving i tillegg så mener jeg at Dalen gruer er uegnet for lagring av farlig avfall.

Fra rapporten «Svar på oppdrag- utredning lokaliteter for deponi for farlig avfall» utarbeidet av Miljødirektoratet står det:

«De to fjellhallene har flest usikkerhetsmomenter. Det gjelder særlig usikkerhet

rundt geologi/hydrogeologi, fordi hallene så langt ikke er sprengt ut. Det gjelder også kostnader ved etablering, da utsprengning og sikring av fjellhaller etter det vi erfarer normalt er et tapsprosjekt, selv med avsetning på steinen.»

Det er eksperter som mener at ikke utsprengte fjellhaller er bedre enn allerede utsprengt haller/gruver. Årsaken til dette er at tetning må skje når det sprenges ut og ikke i ferdig sprengt fjell.

Fra rapporten «Sammenstilling av rapporter og Miljødirektoratets vurderinger»
utarbeidet av Miljødirektoratet står det:

1.1 Forutsetninger og identifisering av mulige lokaliteter

DMF foretok grovutvelgelsen av lokaliteter. De ble bedt om å identifisere om lag ti lokaliteter langs kysten mellom svenskegrensen og Nord-Trøndelag som oppfylte følgende kriterier:

- *Eventuell pågående virksomhet på lokaliteten må være avviklet senest 2020.*
- *Lokaliteten må være relativt nær en havn som kan ta imot middels store skip, eller ha mulighet for å anlegge en slik havn.*
- *Lokaliteten bør ha et oppfyllingsvolum som kan romme minst 20 års drift, dvs. i størrelsesorden 10 mill. m³.*
- *Lokaliteten bør aller helst ligge under grunnvannstand og bestå av bergarter med begrenset sprekkdannelse og vann-inntrengning.*

og «Dalen gruver peker seg ut ved å ha dobbelt så stort deponivolum som Rekefjord».
Som det står er ønsket 10 mill. m³, dvs at begge lokasjoner tilfredsstiller kravet. Raudsand er oppgitt til å ha 20 mill. m³.

videre står det:

Det er flere mennesker som berøres av potensielle ulemper i Dalen enn i Rekefjord, selv om vi ikke vurderer nærmiljøulempene som store for noen av lokalitetene. Resipienten som Rekefjord eventuelt vil ha utslipp til er mindre forurensset og har bedre vannutskifting enn resipienten utenfor Brevik.

Utslippets påvirkning på tilstanden i de aktuelle vannforekomstene kan få betydning for tillatelsen etter forurensningsloven. Kunnskapen og datagrunnlaget om tilstanden er imidlertid mangelfull og i en søknadsprosess er det nødvendig at virksomhetene innhenter mer dokumentasjon.

og:

Vår konklusjon er at begge lokalitetene kan egne seg godt rent geologisk, men Dalen gruver i Brevik utpeker seg særlig fordi denne lokaliteten har et betydelig større volum og er bedre lokalisert i forhold til hvor avfallet oppstår. Rekefjord har et mindre volum og dermed kortere levetid. NOAH har dokumentert kompetanse og har allerede kommet langt i utrednings- og planleggingsarbeidet. Dette gir større trygghet for realisering i tide.

Dette er etter min mening meget subjektivt vurdert for Brevik fra MDs side. Begge tilfredsstiller mengde og Brevik får den verste vannforurensingen. NOAHs kompetanse på avfallshåndtering kan ikke sies å være bedre enn andre uten å gå grundig igjennom de forskjellige som kan være aktuelle drivere og bør dermed ikke være avgjørende.

og:

NOAH og eier av gruen, Norcem, har allerede kommet så langt i planleggingsfasen at dette alternativet per i dag er det alternativet som er nærmest realisering.

Eierskapet til gruvene er ennå ikke avklart, noe dere er fullt klar over. Jeg synes det derfor er et merkelig utsagn, på kanten til villedning av påståtte sannheter. Det har vært mye snakk om en konsekvensutredning (KU) det siste året. Når den nå endelig har kommet, bare på en måned så har dette vært jobbet med over lengre tid.

Vi skjønner derfor ikke det siste års utspill fra deponiforkjemperne om en KU når NOAH tydeligvis har hatt dette dokumentet så å si klart. Vi antar selvsagt at MD har hatt tilgang til dette dokumentet.

og:

Mengden farlig avfall som eksporteres og importeres varierer år for år. Tall fra SSB viser at eksporten har vært høyere enn importen de to siste årene. I 2014 ble det eksportert 421 000 tonn, vesentlig organisk farlig avfall til andre nordiske land, mens det ifølge NOAHs egenrapportering ble importert 213 829 tonn aske til Langøya.

Det har vært flere medierepotasjer om transport av organisk avfall ut av Norge. Jeg stiller meg svært spørrende til om dette er nødvendig når vi tilsynelatende har mye ledig kapasitet på egen behandling ref, nevnte medieoppslag. Vi mener derfor at KMD bør kreve at avfall håndteres i Norge dersom det er kapasitet til det og at det bare eksporteres når det ikke er norsk kapasitet.

og:

Fremtidig markedssituasjon og behandlingsmåte er vanskeligere å anslå. Det er pilotprosjekter i gang i flere land hvor det prøves ut alternative metoder for å stabilisere og/eller utnytte flygeaske. Noen av prosessene innebærer kun stabilisering av avfallet, før nyttiggjøring eller deponering i deponier for ordinært avfall, mens andre metoder inkluderer gjenvinning av f.eks. metaller som bly, sink, kobber og kadmium før stabilisering av restfraksjonen. Det er et fullskalaanlegg for alternativ behandling av flygeaske i drift i Danmark og det finnes flere innenfor OECD.

Rapporten viser her til allerede eksisterende behandlingsmetoder av farlig avfall. Vi undrer oss derfor hvorfor ikke dette har en avgjørende betydning i denne saken. Selv om vi bare putter avfallet i gruen så er det IKKE borte.

I en artikkel fra varden.no, publisert 12.09.2015 kl 04.00 av Ragnhild Johansen, sier NOAH-direktør Hartmann at de holder på med tekniske studier som ville vært en del av en konsekvensutredning, men at den ikke er ferdig. Og videre: der fjellet ikke er tett tetter vi. Det blir hevdet at kalkfjell er tett. Hvorfor er det da behov for tetting? På en reportasje fra NRK så hadde det vært behov for å ha innleide over en lengre periode for å tette lekkasjer på Langøya. Dette ville vært unødvendig dersom kalkfjell er tett. Dette bekrefter bare allmenn kunnskap, at kalkfjell ikke er tett og da uaktuell som objekt for lagring av farlig avfall uten da å kunne lage et sikkert deponi fra starten av. F.eks med nysprengt fjellhall eller åpent brudd.

Videre sier Hartmann at NOAH ikke krever at gruvene er helt tette mot vanninnlekking. Med 700.000 m3 utpumping i året skjønner alle at innlekking er en stor utfordring. Dette må pumpes ut for evig tid og selvsagt renses for evig tid. Disse tungmetallene som er i dette vannet forsvinner IKKE fra det økologiske systemet. De er der til evig tid om de ikke resirkuleres. Det er derfor EU har kommet med direktiver for behandling av farlig avfall. Det er derfor merkelig at et av verdens rikeste land ikke forholder seg til «best praktisk» i denne sammenheng. Videre sier Hartmann at de skal være tette for utlekking av miljøgifter. Og: *Hvis myndighetene krever helt tette gruver og skulle konkludere med at gruvene ikke er egnet for deponering for eksempel på grunn av innlekkasjer inn, da er prosjektet dødt.* Her er vi helt enig med Hartmann. Brevik kvalifiserer ikke. Dersom det er så enkelt at dette vannet er ok, renses eller urenses, for å slippe ut i Eidangerfjorden, ja da burde jo dette vært behandlingsmetoden. Tilsett nok vann, rens vannet og slipp ut. Ingen andre løsninger ville vært billigere. Vi antar derfor at dette IKKE er en alternativ behandlingsmetode.

Jeg mener med bakgrunn av dette innspillet at jeg har kommet med vektige argumenter som taler for at Brevik tas ut av listen til et nytt norsk deponi for farlig avfall og at Miljøverndepartementet går videre med noen av de andre geografiske plasseringene. Basert på en helhetsvurdering så er det minst to andre lokaliseringer som etter min mening, basert på materiale fra Norconsults rapport, som har bedre forutsetninger til å være den nye lokasjonen for deponering av farlig avfall og som er basert på de viktige miljøhensyn som bør veie mest av alt.

Henning Yven
Bystyremedlem

Tlf: 920 98 100
E-post: henning.yven@politiker.porsgrunn.no

Til
Klima- og miljødepartementet

Porsgrunn 16.10.2018

Høringssvar – deponi for farlig avfall i Brevik

Dette er en av Norges viktigste miljøraker i dette århundre med tanke på type farlig avfall. Det er da svært skremmende at det i rapporten «**Sammenstilling av rapporter og Miljødirektoratets vurderinger**» står følgende:

- a. «bare rammer for en overordnet undersøkelse»
- b. «ikke rom for prøvetaking eller målinger»

Det finnes imidlertid mye fakta om sprekkdannelser i kalkfjell, oversikt over geografiske forkastninger, lagring av farlig avfall i gruver, EUs rammedirektiv: ang. gjenvinning og resirkulering, lekkasjer i anbefalt sted i gruvene i Brevik etc. etc.

Jeg har følgende innspill i sakens anledning:

Fra rapporten «**Svar på oppdrag- utredning lokaliteter for deponi for farlig avfall**» utarbeidet av Miljødirektoratet står det:

6. Kort om relevante regelverk

Et deponi for farlig avfall må reguleres til formålet etter plan- og bygningsloven. Det må utarbeides et planprogram og en konsekvensutredning. Her er kommunen myndighet.

Porsgrunn Bystyre har vedtatt å ikke ha et deponi for farlig avfall i Brevik. Med mitt innspill mener jeg at Bystyret har besluttet et riktig vedtak basert på norsk lovgiving. Det er mange viktige årsaker som har fremkommet i de årene som har gått siden vedtaket ble gjort i mars 2015. Dette være seg basert på Naturvernloven, Storulykkesforskriften, vannforskriften med flere.

Porsgrunn Kommune hadde en revisjon av Risiko- og Sårbarhetsanalyse senest i januar 2015. Her henvises det til ulike scenarioer som kan hende i bl. annet Brevik. Det er to scenarioer som gjelder Brevik. Brann i tettbebyggelsen (scenario 11) og skipsulykke (scenario 3). Begge disse har et dramatisk hendelsesforløp og med et deponi med farlig avfall vil disse scenarioene kunne forverres betraktelig.

Angående Storulykkesforskriften så er det allerede 3 storulykkesbedrifter der i dag. Norcem, Renor og havna. Man kan kanskje ta med tettbebyggelsen i Brevik når man tenker på hvordan brannen i Lærdal spredte seg.

Når det gjelder opprettelse av et farlig deponi så kan man stille spørsmålet om det da kommer en-to eller tre nye storulykkeopphav. Deponiet skal bruke havn, og de skal bruke gruvene. Begge har potensiale for å være årsak i en storulykke med medfølgende spredning alt avhengig av hendelsen. Dvs at det kan komme inntil 6 storulykkesbedrifter i lille Brevik innen en radius på noen 100 meter. Hva sier Storulykkesforskriften i denne anledning?

Det henvises til at Staten kan sette i gang en egen planprosess og overstyre Porsgrunn Bystyre vedtak.

Jeg mener at det er andre lokasjoner som har vel så bra forutsetninger som Brevik har, for å være lokasjon for et nytt deponi for farlig avfall og vi anser det svært betimelig dersom departementet velger denne løsningen. Det å velge Brevik basert på dårlig tid, nesten klart, NOAHs kunnskap, kostnader ifm igangsetting kan IKKE vektlegges høyere enn forskjellige lovverk og medvirke til en overstyring av lokaldemokratiet med en Statlig planprosess. Jeg mener at norsk lovverk må veie mer enn subjektive vurderinger.

Jeg har lest tidligere minister Helgesen har sagt til NrK at:

Men det er altså tekniske og faglige forhold som også må legges til grunn, og det er der Miljødedirektoratet ser at noen av disse lokalitetene kan muligens egne seg. Men det er jo blant annet snakk om fjellhaller som ikke er bygget ennå, slik at det er ganske uferdige prosjekter

Jeg mener med bakgrunn av dette innspillet at det fremkommer vektige argumenter som taler for at Brevik tas ut av listen til et nytt norsk deponi for farlig avfall med bakgrunn i «de tekniske og faglige forholdene», og at Miljøverndepartementet går videre med noen av de andre geografiske plasseringene.

Henning Yven
Bystyremedlem

Tlf: 920 98 100
E-post: henning.yven@politiker.porsgrunn.no